Rättsfallssamlingen

TRIBUNALENS DOM (andra avdelningen)

den 13 december 2017 *

”Personalmål – Personal vid EIB – Tidsfrist för väckande av talan – Rimlig tidsfrist – Pensioner – 2008 års reform – Avtalsrättsligt anställningsförhållande – Proportionalitet – Motiveringsskyldighet – Rättssäkerhet – Skadeståndsansvar – Ideell skada”

I mål T-482/16 RENV,

Oscar Orlando Arango Jaramillo, anställd vid Europeiska investeringsbanken, Luxemburg (Luxemburg), och de övriga anställda vid Europeiska investeringsbanken vilkas namn anges i bilagan, företrädda av advokaterna C. Cortese och B. Cortese, [1]

sökande,

mot

Europeiska investeringsbanken (EIB), inledningsvis företrädd av C. Gómez de la Cruz och T. Gilliams, därefter av T. Gilliams och G. Nuvoli och slutligen av T. Gilliams och G. Faedo, samtliga i egenskap av ombud, biträdda av advokaten P.-E. Partsch,

svarande,

Talan avser en begäran enligt artikel 270 FEUF om ogiltigförklaring av EIB:s beslut, vilka har tillämpats i lönebesked för februari månad 2010 om att höja sökandenas avgifter till pensionssystemet, samt att EIB ska förpliktas att symboliskt erlägga en euro i ersättning för den ideella skada som sökandena påstår sig ha åsamkats,

meddelar

TRIBUNALEN (andra avdelningen),

sammansatt av ordföranden M. Prek (referent), samt domarna E. Buttigieg och J. Costeira,

justitiesekreterare: handläggaren G. Predonzani,

efter den skriftliga delen av förfarandet och förhandlingen den 5 maj 2017,

följande

* Rättegångsspråk: franska.

1 Förteckningen över de andra anställda vid Europeiska investeringsbanken har endast bifogats den version som delgetts parterna.

Dom [2]

1 Förevarande förfarande har inletts till följd av domen av den 9 juli 2013, Arango Jaramillo m.fl./EIB (T-234/11 P RENV–RX, EU:T:2013:348) (nedan kallad den efter omprövning överklagade domen), genom vilken tribunalen (avdelningen för överklaganden) upphävde beslutet av den 4 februari 2011, Arango Jaramillo m.fl./EIB (F-34/10, EU:F:2011:7) (nedan kallat det upphävda beslutet), och hänsköt målet till Europeiska unionens personaldomstol.

2 Den efter omprövning överklagade domen var en följd av domen av den 28 februari 2013, Omprövning Arango Jaramillo m.fl./EIB (C-334/12 RX–II, EU:C:2013:134) (nedan kallad domen om omprövning). I denna dom konstaterade domstolen att domen av den 19 juni 2012, Arango Jaramillo m.fl./EIB (T-234/11 P, EU:T:2012:311) (nedan kallad den omprövade domen), vilken avsåg ett överklagande av det upphävda beslutet, undergrävde konsekvensen i EU-rätten och domstolen upphävde därför domen och återförvisade målet till tribunalen.

[*utelämnas*]

I. Förfarandet i första instans och det upphävda beslutet

18 Genom ansökan som inkom till personaldomstolens kansli den 26 maj 2010 väckte sökandena talan vid personaldomstolen. Talan registrerades under målnummer F-34/10. Sökandena yrkade dels att lönebeskeden för februari månad 2010 skulle ogiltigförklaras, i den mån som de återspeglade EIB:s beslut att höja deras avgifter till pensionssystemet, dels att EIB skulle förpliktas att betala ideellt skadestånd till dem med ett symboliskt belopp på en euro.

19 Genom särskild handling som ställdes till personaldomstolens kansli den 20 juli 2010 framställde EIB en invändning om rättegångshinder i enlighet med artikel 78 i personaldomstolens rättegångsregler och begärde att personaldomstolen skulle avvisa talan utan att pröva själva sakfrågan.

20 Sökandena gjorde i sina yttranden över invändningen om rättegångshinder bland annat gällande att med hänsyn till de särskilda omständigheterna i förevarande fall, i synnerhet avsaknaden av bestämmelser om talefrister för anställda vid EIB, skulle en strikt tillämpning av den allmänna talefristen på tre månader och tio dagar äventyra deras rätt till ett effektivt rättsmedel (det upphävda beslutet, punkt 18).

21 Genom det upphävda beslutet, vilket antogs med stöd av artikel 78 i personaldomstolens rättegångsregler, avvisade nämnda domstol talan med hänvisning till att den hade väckts för sent. Detta gjordes utan att personaldomstolen inledde det muntliga förfarandet eller förordnade om att invändningen om rättegångshinder skulle förenas med saken.

22 Såsom framgår av punkterna 15 och 16 i det upphävda beslutet, fann personaldomstolen, med beaktande av att de berörda anställda inte fick kännedom om innehållet i sina lönebesked angående februari månad 2010 förrän måndagen den 15 februari 2010 och vidare med avseende på förlängningen med tio dagar med hänsyn till avstånd, att den frist inom vilken de berörda anställda var tvungna att väcka talan hade löpt ut den 25 maj 2010.

23 Personaldomstolen noterade dock i punkt 17 i beslutet, att de berörda anställdas ansökan inte hade kommit fram via e-post till dess kansli förrän under natten mellan tisdagen den 25 och onsdagen den 26 maj 2010, närmare bestämt den 26 maj 2010 kl. 00.00.

2 Nedan återges endast de punkter i denna dom som tribunalen anser bör publiceras.

24 Genom det upphävda beslutet avvisade personaldomstolen talan. Den fann i huvudsak att fristen för att väcka talan hade löpt ut den 25 maj 2010 och att de berörda anställdas talan, som väcktes genom en ansökan som ingavs via e-post till personaldomstolens kansli först den 26 maj 2010 kl. 00.00 således hade väckts för sent och följaktligen inte kunde tas upp till sakprövning. Den tillbakavisade de berörda anställdas argument angående kränkning av deras rätt till ett effektivt rättsmedel inför en domstol och förekomsten av oförutsedda omständigheter eller force majeure.

II. Överklagandet till tribunalen

25 Genom ansökan som inkom till tribunalens kansli den 28 april 2011 överklagade sökandena, med stöd av artikel 9 i bilaga I till stadgan för Europeiska unionens domstol [nedan kallad domstolens stadga], det upphävda beslutet. Överklagandet registrerades under målnummer T-234/11 P.

26 Inom ramen för överklagandet yrkade sökandena att tribunalen skulle ogiltigförklara det upphävda beslutet, avslå den invändning om rättegångshinder som EIB tagit upp i mål F-34/10 och återförvisa målet till personaldomstolen, som skulle avgöra det i sak.

27 Tribunalen konstaterade att parterna inte hade inkommit med någon begäran om förhandling inom en månad från delgivningen av underrättelsen om att den skriftliga delen av förfarandet hade avslutats och avgjorde tvisten utan muntlig förhandling.

28 Sökandena åberopade tre grunder, den första grunden i första hand, och de två andra grunderna i andra hand, till stöd för sitt överklagande. Den första grunden rörde felaktig rättstillämpning i samband med tolkningen av begreppet rimlig tidsfrist för att väcka talan i första instans samt, bland annat, åsidosättanden av proportionalitetsprincipen och rätten till ett effektivt domstolsskydd. Den andra grunden rörde felaktig rättstillämpning i samband med tolkningen av tillämpliga processregler, bland annat reglerna om förekomsten av oförutsebara omständigheter. Den tredje grunden rörde en missuppfattning av bevisning som hade ingetts till personaldomstolen till stöd för att oförutsebara omständigheter förelåg och åsidosättande av reglerna om åtgärder för bevisupptagning och processledning i första instans.

29 I den omprövade domen ogillade tribunalen överklagandet med hänvisning till att de grunder som hade åberopats av sökandena till viss del inte kunde tas upp till sakprövning och till viss del saknade stöd.

30 För att avslå den första grunden för överklagandet anförde tribunalen, i första hand, att personaldomstolen i det upphävda beslutet med rätta tillämpade en regel på sökandenas situation enligt vilken regel, i analogi med den talefrist som föreskrivs i artikel 91.3 i tjänsteföreskrifterna för tjänstemän i Europeiska gemenskaperna (nedan kallade tjänsteföreskrifterna), en tidsfrist om tre månader i princip ska anses vara rimlig när en anställd vid EIB önskar väcka talan om ogiltigförklaring av ett beslut som antagits av EIB vilket går den anställda emot (den omprövade domen, punkt 27).

31 I samma punkt 27 drog tribunalen av det föregående resonemanget slutsatsen att ”[d]et följer *e contrario* … att varje talan som en anställd vid EIB väcker efter utgången av en frist på tre månader, förlängd med en schablonmässig frist med hänsyn till avstånd på 10 dagar, i princip inte kan anses ha väckts inom rimlig tid”. Den tillade att denna tolkning e contrario är godtagbar ”eftersom kraven på rättssäkerhet och på att förhindra all form av diskriminering och godtycklig behandling vid rättsskipningen endast kan tillgodoses genom en strikt tillämpning av processuella preklusionsregler”.

32 I punkt 30 i nämnda dom avfärdade vidare tribunalen de berörda anställdas argument att personaldomstolen i stället för att tillämpa principen om en skälig frist, vilken är flexibel och öppnar för konkreta avvägningar mellan de intressen som står på spel, hade fastställt en precis frist på tre

månader, att tillämpas strikt och generellt. Tribunalen fann bland annat att personaldomstolen endast hade tillämpat ”en rättsregel … som följer klart och tydligt av en tolkning *e contrario* av praxis från tribunalen, till vilken det hänvisas i punkt 27 i nämnda dom”. Den regeln innebär en specifik tillämpning av principen om en skälig tidsfrist vid talan till följd av tvister mellan EIB och dess anställda, vilka uppvisar stor likhet med talan till följd av tvister mellan unionen och dess tjänstemän och anställda. Tribunalen tillade att ”nämnda regel, som vilar på en allmän presumtion om att en tidsfrist på tre månader i princip är tillräcklig för att ge EIB:s anställda möjlighet att bedöma huruvida rättsakter som antagits av banken och som går dem emot är lagenliga och för att i förekommande fall förbereda sin talan, inte medför någon skyldighet … för unionsdomstolen, som ska tillämpa den, att beakta omständigheterna i varje enskilt fall och, bland annat, göra en konkret avvägning mellan de intressen som står på spel”.

33 I punkterna 33–35 i den omprövade domen lade tribunalen detta resonemang om talefristens fastställande till grund för att utesluta möjligheten att beakta det elfel som påstods ha medfört att ansökan skickades i väg senare än beräknat, den omständigheten att EIB hade underlåtit att fullgöra sin föreskrivna uppgift att fastställa exakta talefrister och vissa andra omständigheter som var specifika för det enskilda fallet och som de berörda anställda hade åberopat.

34 I punkterna 41–43 i nämnda dom tillbakavisade tribunalen även de berörda anställdas argument om åsidosättande av proportionalitetsprincipen och kränkning av rätten till ett effektivt domstolsskydd.

35 Slutligen underkände tribunalen, i punkterna 51–58 i den omprövade domen, den grund som de berörda anställda hade anfört angående det förhållandet att personaldomstolen inte hade kvalificerat de omständigheter som medfört att deras talan hade väckts för sent som oförutsedda omständigheter eller som force majeure. I punkterna 59–66 underkände tribunalen även den grund som bestod i en missuppfattning av bevisning om förekomsten av oförutsedda omständigheter eller force majeure.

III. Omprövning av domstolen

36 Till följd av den första generaladvokatens förslag fann domstolen (den särskilda avdelning som avses i artikel 123b i domstolens rättegångsregler, i dess lydelse vid tidpunkten för nämnda förslag), genom beslut av den 12 juli 2012 (C-334/12 RX), att domen skulle omprövas. Enligt beslutet skulle omprövningen avse *dels* frågan huruvida den omprövade domen undergräver enhetligheten eller konsekvensen i unionsrätten, genom att tribunalen, i egenskap av överinstans, tolkade begreppet rimlig tidsfrist – tillämpat i samband med att anställda vid EIB väcker talan om ogiltigförklaring av en rättsakt som EIB utfärdat och som går dem emot – som en tidsfrist som är sådan att talan som väcks efter utgången av densamma ska anses ha väckts för sent och således ska avvisas, utan att unionsdomstolen är skyldig att beakta omständigheterna i det enskilda fallet, *dels* frågan huruvida denna tolkning av begreppet rimlig tidsfrist äventyrar rätten till ett effektivt rättsmedel inför en domstol, vilken föreskrivs i artikel 47 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (nedan kallad stadgan).

37 I domen om omprövning upphävde domstolen den omprövade domen efter att ha fastställt att den faktiskt undergrävde enhetligheten i unionsrätten genom att tribunalen, i egenskap av överinstans, tolkade begreppet rimlig tidsfrist – tillämpat i samband med att anställda vid EIB väcker talan om ogiltigförklaring av en rättsakt som EIB utfärdat och som går dem emot – som en tremånadersfrist som är sådan att talan som väcks efter utgången av densamma per automatik ska anses ha väckts för sent och således ska avvisas, utan att unionsdomstolen är skyldig att beakta omständigheterna i det enskilda fallet (domen om omprövning, punkterna 26, 27 och 54).

38 Domstolen fann även att denna förvanskning av begreppet rimlig tidsfrist hade medfört att de berörda anställda inte fick någon möjlighet att tillvarata rättigheter, vilka hänför sig till deras lön, genom ett effektivt rättsmedel vid en domstol med iakttagande av de villkor som föreskrivs i artikel 47 i stadgan om de grundläggande rättigheterna (domen om omprövning, punkt 45).

39 Domstolen bedömde att svaret på frågan huruvida de berörda anställdas talan kunde tas upp till sakprövning, och i synnerhet huruvida talan hade inkommit inom en rimlig tidsfrist, i den mening som avses i rättspraxis angående principen om rätten till ett effektivt rättsmedel, inte framgick av de faktiska omständigheter som låg till grund för den omprövade domen. EU-domstolen kunde därför enligt artikel 62b i domstolens stadga inte själv avgöra målet slutligt. Efter att ha beslutat om rättegångskostnaderna i omprövningsförfarandet återförvisade domstolen i enlighet härmed målet till tribunalen för att den, med beaktande av samtliga omständigheter i målet, skulle bedöma huruvida den tidsfrist inom vilken sökandena hade väckt talan vid personaldomstolen var rimlig. (domen om omprövning, punkterna 56–59)

IV. Överklagandet till tribunalen efter omprövning

40 I enlighet med artikel 121b i tribunalens rättegångsregler av den 2 maj 1991 fick domen om omprövning till följd att överklagandet i förevarande förfarande på nytt anhängiggjordes vid tribunalen.

41 Sökandena yrkade i sina synpunkter på vilka slutsatser som borde dras av domen om omprövning för lösningen av tvisten, att tribunalen skulle bifalla överklagandet såvitt avsåg den första grunden och följaktligen upphäva det upphävda beslutet med motiveringen att de hade väckt talan vid personaldomstolen inom en rimlig tidsfrist med beaktande av samtliga omständigheter i målet (den efter omprövning överklagade domen, punkt 21). EIB yrkade att tribunalen, i första hand, skulle återförvisa målet till personaldomstolen och, i andra hand, ogilla överklagandet efter att ha fastställt att den talan som sökandena hade väckt vid personaldomstolen inte kunde tas upp till sakprövning eftersom ansökan hade lämnats in för sent, då nämnda talan väcktes efter en tidsfrist som med beaktande av samtliga omständigheter i målet inte kunde betraktas som rimlig (den efter omprövning överklagade domen, punkt 20).

42 Genom den efter omprövning överklagade domen biföll tribunalen överklagandet, såvitt avsåg den första delen av den första grund som sökandena hade anfört till stöd för sitt överklagande, vilken avsåg felaktig rättstillämpning av personaldomstolen i det upphävda beslutet i samband med tolkningen av begreppet rimlig tidsfrist för att väcka talan i första instans. Följaktligen och utan att det var nödvändigt att vare sig pröva den första grundens andra del, den andra grunden eller den tredje, biföll tribunalen överklagandet enligt yrkandena och upphävde det upphävda beslutet. Då tribunalen ansåg att tvisten inte var färdig för avgörande, återförvisades målet till personaldomstolen för förnyad prövning (den efter omprövning överklagade domen, punkterna 22, 35 och 36).

V. Förfarandet i första instans efter återförvisning

43 Genom skrivelse av den 8 augusti 2013 anmodade personaldomstolen sökandena, i enlighet med artikel 114.1 i personaldomstolens rättegångsregler, att lägga fram sina skriftliga synpunkter på den efter omprövning överklagade domen.

44 Den 27 september 2013 inkom sökandena med sitt yttrande och en begäran om uppskov med förfarandet till personaldomstolens kansli.

45 Genom skrivelse av den 3 oktober 2013 bekräftade personaldomstolens kansli mottagandet av yttrandet och underrättade sökandena om att deras begäran om uppskov skulle behandlas senare. Samma dag översände kansliet sökandenas yttrande till EIB och informerade denna om tidsfristen för att inkomma med sitt yttrande. EIB inkom med sitt yttrande den 12 november 2013.

46 Genom skrivelser av den 14 april 2014 underrättade personaldomstolens kansli parterna om personaldomstolens beslut att förena invändningen om rättegångshinder med saken och EIB anmodades att inge sitt svaromål.

47 EIB inkom med sitt svaromål den 21 maj 2014.

48 Den 11 juli 2014 ingav sökandena sin replik.

49 Den 22 augusti 2014 inkom EIB med sin duplik.

[*utelämnas*]

51 Genom beslut av den 6 februari 2015, Arango Jaramillo m.fl./EIB (F-34/10 RENV–RX, ej publicerat, EU:F:2015:6), och efter det att parterna hade hörts, vilandeförklarades förfarandet vid personaldomstolen till dess att tribunalen slutligen avgjort mål T-240/14 P, Bodson m.fl./EIB, och mål T-241/14 P, Bodson m.fl./EIB.

52 Genom skrivelser av den 4 mars 2016 informerade personaldomstolen parterna om att förfarandet hade återupptagits till följd av att tribunalen hade meddelat domen av den 26 februari 2016, Bodson m.fl./EIB (T-241/14 P, EU:T:2016:103), och domen av den 26 februari 2016, Bodson m.fl./EIB (T-240/14 P, EU:T:2016:104). Kansliet anmodade dem att framföra synpunkter på eventuella slutsatser som skulle kunna dras av dessa domar.

53 Sökandena inkom med sina synpunkter den 25 april 2016. Den 1 juni 2016 underrättade personaldomstolens kansli EIB om att dess yttrande hade inkommit för sent och att det därför beslutat att inte föra handlingarna till målet.

[*utelämnas*]

55 Med tillämpning av artikel 3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2016/1192 av den 6 juli 2016 om överföring till tribunalen av behörigheten att i första instans avgöra tvister mellan Europeiska unionen och dess anställda (EUT L 200, 2016, s. 137), överfördes mål F-34/10 RENV-RX till tribunalen i det skick, i vilket det förelåg den 31 augusti 2016. Målet registrerades under målnummer T-482/16 RENV och tilldelades tribunalens andra avdelning.

56 Parterna utvecklade sin talan och svarade på tribunalens muntliga frågor vid förhandlingen den 5 maj 2017.

VI. Parternas yrkanden

57 Sökandena har yrkat att tribunalen ska

– i första hand, avslå EIB:s invändning om rättegångshinder,

– i andra hand, företa bedömningen av invändningen om rättegångshinder tillsammans med prövningen i sak,

– ogiltigförklara EIB:s beslut, vilka har tillämpats i lönebeskeden för februari månad 2010 om att höja sökandenas avgifter till pensionssystemet genom höjning dels av beräkningsunderlaget för dessa avgifter, dels av beräkningskoefficienten uttryckt i procent av denna lön.

– förplikta EIB att symboliskt erlägga en euro i ersättning för den ideella skada som sökandena åsamkats, och

– förplikta EIB att ersätta rättegångskostnaderna.

58 EIB har yrkat att tribunalen ska

– i första hand, avvisa talan om ogiltigförklaring,

– i andra hand, ogilla yrkandet om ogiltigförklaring,

– följaktligen, ogilla yrkandet om skadestånd, och

– förplikta sökandena att ersätta rättegångskostnaderna.

VII. Rättslig bedömning

A. Huruvida talan kan tas upp till prövning

59 Sökandena har hävdat att talan har väckts inom en rimlig tidsfrist, med beaktande av samtliga omständigheter i fallet. Förevarande mål är komplext och det har stor betydelse. Dessutom har EIB inte fastställt några föreskrifter om talans väckande. EIB har inte heller på ett korrekt sätt informerat personalen om texten avseende pensionsreformen. Slutligen har de anställdas agerande varken varit orimligt eller felaktigt.

60 EIB har motsatt sig det argumentet. Enligt EIB kan inte förevarande måls komplexitet och betydelse motivera att talan tas upp till prövning. Sökandena har dessutom inte visat tillräcklig omsorg. Slutligen hade personalen informerats på ett klart och tydligt sätt om reformen innan den trädde i kraft.

61 Tribunalen erinrar om att det inte finns någon bestämmelse i unionsrätten som anger vilken talefrist som ska tillämpas vid tvister mellan EIB och dess anställda. I artikel 41 i EIB:s personalföreskrifter fastställs inte någon frist för väckande av talan, utan det anges endast att unionsdomstolen är behörig att avgöra tvister mellan EIB och dess anställda.

62 Avvägningen mellan, å ena sidan, den enskildes rätt till ett effektivt domstolsskydd, vilken utgör en allmän unionsrättslig princip och vilken förutsätter att den enskilde ges en tillräcklig tidsfrist för att bedöma om den rättsakt som går vederbörande emot är lagenlig och, i förekommande fall, förbereda sin talan, och, å andra sidan, kravet på rättssäkerhet som förutsätter att de rättsakter som antagits av unionens institutioner blir definitiva när viss tid förflutit, kräver emellertid att talan i dessa tvister väcks vid unionsdomstolarna inom en rimlig tidsfrist (se beslut av den 6 december 2002, D/EIB, T-275/02 R, EU:T:2002:306, punkterna 31 och 32 och där angiven rättspraxis).

63 Följaktligen ska det prövas om förevarande talan kan anses ha väckts inom en rimlig tidsfrist.

64 Enligt rättspraxis ska frågan huruvida tidsfristen är rimlig dessutom bedömas med hänsyn till de särskilda omständigheterna i varje enskilt fall och i synnerhet med hänsyn till tvistens betydelse för den berörde, ärendets komplexitet samt parternas uppträdande (se domen om omprövning, punkt 28 och

där angiven rättspraxis). Härav följer att en på förhand angiven frist inte generellt kan presumeras vara rimlig (se, för ett liknande resonemang och analogt, dom av den 12 maj 2010, Bui Van/kommissionen, T-491/08 P, EU:T:2010:191, punkt 62).

65 Det ska i detta sammanhang erinras om att det framgår av rättspraxis att även om den tremånadersfrist som anges i artikel 91.3 i tjänsteföreskrifterna endast är tillämplig på tvister mellan unionsinstitutionerna och deras anställda och inte på rent interna tvister mellan EIB och dess anställda, bland annat sådana tvister där de anställda begär att de av EIB:s rättsakter som går dem emot ska ogiltigförklaras, utgör denna frist en relevant referenspunkt eftersom de förstnämnda tvisterna till sin art liknar de sistnämnda tvisterna och dessa båda typer av tvister är underkastade domstolsprövning i enlighet med artikel 270 FEUF (dom av den 23 februari 2001, De Nicola/EIB, T-7/98, T-208/98 och T-109/99, EU:T:2001:69, punkt 100).

66 Mot bakgrund av begreppet rimlig tidsfrist, såsom det erinrats om i punkt 64 ovan, kan nämnda tremånadersfrist i artikel 91.3 i tjänsteföreskrifterna dock inte tillämpas analogt såsom en preklusionsfrist gentemot EIB:s anställda när de väcker talan om ogiltigförklaring mot en rättsakt som EIB utfärdat och som går dem emot. (domen om omprövning, punkt 39).

67 I det aktuella fallet är det utrett parterna emellan att fristen för väckande av talan mot de angripna beslut som var inkluderade i lönebeskeden för februari 2010 började löpa måndagen den 15 februari 2010, det vill säga den första vardagen efter den dag då lönebeskeden lades in i EIB:s datasystem Peoplesoft, nämligen lördagen den 13 februari 2010. Enligt sökandena var det denna dag, nämligen den 15 februari 2010, som de gavs möjlighet att få kännedom om innehållet i sina lönebesked för februari 2010.

68 Sökandenas talan i förevarande förfarande inkom på elektronisk väg till personaldomstolens kansli den 26 maj 2010 kl. 00.00, det vill säga tre månader och elva dagar efter den dag då sökandena kunde få kännedom om innehållet i lönebeskeden.

69 När det gäller omständigheterna i förevarande mål, vilka ska beaktas i syfte att pröva om denna talan har väckts inom en rimlig tidsfrist, ska det för det första erinras om att sökandena har bestritt de beslut vilka har tillämpats i deras lönebesked för februari månad 2010. Sökandena har framställt en invändning om rättsstridighet mot övergångsförordningen och avtalsprotokollet. De rättsliga frågorna i förevarande tvist angår således inte endast sökandenas rättigheter och skyldigheter, utan även i vidare mening, principen för och de närmare bestämmelserna i reformen av EIB:s pensionssystem, vilket kan få stora återverkningar på pensionssystemets finansiering och sätt att fungera. Eftersom målet angår flera aspekter av reformen av EIB:s pensionssystem är det dessutom tydligt att målet är komplext.

70 Det framgår för det andra av handlingarna i målet, såsom även personaldomstolen konstaterade i det upphävda beslutet (punkterna 12, 17 och 21), att ansökan översändes på elektronisk väg den 25 maj 2010 kl. 23.59 och inkom till personaldomstolens kanslis e-postadress den 26 maj 2010 kl. 00.00. Det framgår vidare att sökandena hade fått kännedom om den rättspraxis som det erinrats om i punkt 65 ovan när talan väcktes. Efter det att sökandena mottagit meddelandet från tribunalens kansli om att förevarande mål hade registrerats och de konstaterat att det i detta meddelande uppgavs att ansökan hade inkommit den 26 maj 2010, begärde de av personaldomstolens kansli att detta datum skulle ändras till den 25 maj 2010, vilket tyder på sökandenas vilja att väcka talan inom en tidsfrist som ”kan anses rimlig” med avseende på nämnda rättspraxis.

71 Med hänsyn till dels de särskilda omständigheterna i fallet, vilka har behandlats i föregående punkter, dels den rättspraxis som har uppställt en stark presumtion till förmån för sökandena om att en vägledande frist på tre månader, förlängd med tio dagar med hänsyn till avstånd, är rimlig (se, för ett liknande resonemang, ställningstagande av generaladvokat Mengozzi i mål omprövning Arango Jaramillo m.fl./EIB, C-334/12 RX–II, EU:C:2012:733, punkt 49, dom av den 23 februari 2001, De Nicola/EIB, T-7/98, T-208/98 och T-109/99, EU:T:2001:69, punkterna 101 och 107, och beslut av den

6 december 2002, D/EIB, T-275/02 R, EU:T:2002:306, punkt 33; se även punkt 65 ovan), ska den talan som sökandena väckte i förevarande mål inom en tidsfrist på tre månader och elva dagar anses ha väckts inom en rimlig tidsfrist.

72 Det ska i detta sammanhang preciseras att tremånadersfristen, såsom den framgår av den rättspraxis som det erinrats om i punkt 65 ovan, förlängd med tio dagar med hänsyn till avstånd, inte kan tillämpas i det aktuella fallet såsom preklusionsfrist, utan kan endast tjäna som en relevant referenspunkt. Det ska även konstateras att EIB inte har framfört något argument som visar att överskridandet av tidsfristen med en dag (eller med några sekunder på natten mellan den 25 och den 26 maj 2010) skulle vara tillräckligt för att inte betrakta den aktuella tidsfristen som rimlig, i den meningen att denna differens faktiskt skulle kunna hota kravet på rättssäkerhet som förutsätter att de rättsakter som antagits av unionens institutioner blir definitiva när viss tid förflutit.

73 EIB har däremot i detta sammanhang hävdat att varje överskridande av tremånadersfristen måste motiveras, att kriterierna avseende tvistens betydelse och komplexiteten hos förevarande mål talar för tillämpningen av en ”längsta” tidsfrist på tre månader och tio dagar i det aktuella fallet, att sökandena inte har kunnat motivera varför en längre tidsfrist för att väcka talan än denna skulle vara tillämplig samt att tillämpningen av denna talefrist på tremånader och tio dagar i förevarande fall var tillräcklig för att sökandena faktiskt skulle kunna förbereda sin talan utan att deras rätt till ett effektivt rättsmedel inskränktes. Mot bakgrund av vad som anförts i föregående punkter kan dessa argument inte godtas.

74 Mot bakgrund av det ovan anförda kan förevarande talan tas upp till prövning.

[*utelämnas*]

Mot denna bakgrund beslutar

TRIBUNALEN (andra avdelningen)

följande:

1) Talan ogillas.

2) Oscar Orlando Arango Jaramillo och de andra anställda vid Europeiska investeringsbanken (EIB) vilkas namn anges i bilagan, ska ersätta rättegångskostnaderna i samband med förevarande förfarande.

3) EIB ska ersätta de rättegångskostnader som uppkommit i målen F-34/10, T-234/11 P och T-234/11 P RENV–RX.

Prek Buttigieg Costeira

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 13 december 2017.

Underskrifter